

[Niels Helveg Petersen.]

tilstræber, får en bedre mulighed for en løbende afvejning af, om det betaler sig bedst at leje eller at bygge. Man vil få løbende behovsanalyser af lokaleforbrug, og det vil vel også i visse tilfælde kunne betyde, at en administration, der varetager lokale-spørgsmålene, tager initiativer i retning af, at man selv skal bygge, hvis det forekommer at være det billigste. Vægten i lokaleadministrationen må i øvrigt også lægges på at give brugerne et nøje overblik over mulighederne og normer for, hvorledes brugerne, de enkelte styrelser, som lejer lokaler, skal bære sig ad. Videre skulle man synes, at den organisation, der nu tilstræbes, vil kunne udøve løbende kontrol med, om de enkelte styrelser nu også har et rimeligt lokaleforbrug.

Med hensyn til byggeadministrationen er der den almindelige bemærkning at gøre, at opgaven med at organisere statens indsats på dette område er ganske overordentlig vigtig. Der er i de sidste år sket en vældig ekspansion og udvidelse af statens opgaver på dette område, ikke bare hvor det drejer sig om egentligt statsbyggeri, men også hvor det drejer sig om institutionsbyggeri med statsstøtte. Det er en overordentlig vigtig opgave at få tilrettelagt dette på en sådan måde, at besparelser kan gennemføres, og så staten får mest muligt for sine penge.

Jeg forstår på redegørelsen, at den foreslåede decentralisering af den løbende kontrol med de konkrete byggesager bl. a. skyldes frygt for, at det vil vise sig umuligt at skaffe det tilstrækkelige personale til en central myndighed til at gennemføre en sådan løbende kontrol. Vægten bliver nu lagt på, at boligministeriet skal være et forberedende, et planlæggende organ, der skal give normer for, hvorledes statsbyggeri skal foregå. For at bøde på det problem, der vil opstå ved decentralisering, mangelen på kontakt, foreslås oprettet et kontaktorgan. Jeg ser ikke mindst kontaktorganets nytte i, at man derigennem kan nyttiggøre indvundne erfaringer fra ét område på andre områder og i det hele taget kan nå til en ensartet standard landet over, så man i det statslige byggeri får en ensartet karakter. Jeg tror ikke, en sådan ensartet standard i dag forefindes, men dette kan være et skridt i den retning.

Derimod kommer boligministeriet ud af den løbende kontrol. Jeg tror, det vil kunne spare tid, penge og en del ærgrelser i den lokale administration, at dette sker. Man kan vist ikke helt frikende boligministeriet for i tidens løb at have forårsaget forsinkelser for lokale byggeadministrationer; i hvert fald har det medført et betydeligt arbejde med at udarbejde løbende regnskabsmæssige oplysninger, som jeg nu forstår overflødiggøres, bl. a. i forbindelse med fastprissystemet.

Det er en interessant tanke, der nævnes om, at staten i tilfælde af, at det viser sig, at private firmaer ikke kan klare opgaven, skulle yde en direkte tilskyndelse til oprettelse af et særligt byggefagligt selskab. I betragtning af, hvor omfattende statsbyggeriet er, kan man meget vel tænke sig, at der på halvt statslig, halvt privat basis opbygges et byggefagligt selskab, som nok vil kunne øve en overordentlig gavnlig indflydelse. Indtil videre får det stå hen, om noget sådant skal ske, men jeg synes, det er en interessant konstruktion. Det er vel et af de første tilfælde, hvor man ser nævnt den mulighed, at man på denne måde kan gå ind fra statens side.

Det tilskudsberettigede institutionsbyggeri finder jeg det vigtigst ikke at glemme — det sker heller ikke i redegørelsen. Man må vel forudse ret store vanskeligheder med at få indpasset dette på ganske samme linje med det almindelige statsbyggeri, men jeg synes, det er rigtigt, at man nøje undersøger, hvorledes forholdene er på dette område.

For de kgl. bygningsinspektørers vedkommende planlægger man dels en ændring, således at der sker en større spredning af arbejdet på flere arkitekthænder, dels en vigtig principiel nydannelse, idet konduktøren, som varetager og kontrollerer den praktiske gennemførelse af byggeriet inden for projektets rammer, for fremtiden vil være bygherrens repræsentant, aflønnet af bygherren og ikke af arkitekten som et led af arkitektens samlede honorar. I det hele taget er der grund til endnu en gang — det er jo en diskussion, der ofte foregår i offentligheden — at understrege, at vi vel endnu ikke har fundet de ganske tilfredsstillende regler for aflønning af arkitekter; men forhåbentlig vil ændringer også på dette område